

NORSK FORENING FOR UTVIKLINGSFORSKNING
NORWEGIAN ASSOCIATION FOR DEVELOPMENT RESEARCH

ÅRSMØTE DEN 6. MAI 1988

Dagsorden

1. Konstituering
2. Godkjenning av styrets årsberetning for perioden f.o.m. 26. april 1987
t.o.m. 5. mai 1988
3. Godkjenning av revidert regnskap for 1987
4. Forskningspolitisk debatt med utgangspunkt i St. meld. nr. 42 (1987-88)
"Om u-landsorientert utviklingsforskning"
5. Godkjenning av budsjett for 1988
6. Medlemskontingenten for 1989
7. Valg
8. Eventuelt

NORSK FORENING FOR UTVIKLINGSFORSKNING
NORWEGIAN ASSOCIATION FOR DEVELOPMENT RESEARCH

STYRETS ÅRSBERETNING FOR PERIODEN 26. APRIL 1987 TIL 5. MAI 1988

1. Innledning

Norsk Forening for utviklingsforskning har i perioden økt sin medlemsmasse betydelig og fortsatt konsolideringen av organisasjonen som en representativ forening for utviklingsforskning i Norge. I sitt femte arbeidsår har NFU videreutviklet sin forskningspolitiske linje og arbeidet aktivt overfor norske myndigheter med sikte på å finne fram til bedre former for organisering og finansiering av utviklingsforskning. Særlig har det forberedende arbeidet i forbindelse med en stortingsmelding om utviklingsforskning lagt beslag på mye av styrets ressurser.

2. Organisasjon

NFUs fjerde ordinære årsmøte ble avholdt i Bergen den 25. april 1987, i tilknytning til NFUs årlige konferanse. Eget referat fra møtet er blitt distribuert til medlemmene i Newsletter nr. 7, 1988.

Følgende styre ble valgt på årsmøtet 1987 og har etter egen konstituering vært sammensatt slik:

Leder: Arne Tostensen (Bergen)

Nestleder: Margaretha Wandei (Oslo)

Kasserer: Terje Tvedt (Bergen)

Styremedlemmer:

Bård Jørgensen (Tromsø), Svein Ege (Trondheim), Ingrid Schulerud (Oslo), Harald Skar (Oslo), Elling N. Tjønneland (Oslo), Nadarajah Shanmugaratnam (Ås), fra januar 1988 også Ragnhild Ihle (Bergen).

Varamedlemmer:

Stener Ekern (Bergen), Jens Revold (Tromsø), Odd Arnesen (Trondheim), Grete Brochmann (Oslo).

Styret har i perioden hatt 7 møter med godt frammøte. Flere av de institusjonene styremedlemmene er tilknyttet har stilt tid og ressurser til disposisjon for NFU. Det må imidlertid legges til at to forhold også i den aktuelle perioden har virket hemmende på styrets virksomhet. For det første mangelen på sekretærhjelp i forbindelse med krevende oppgaver, og for det andre det faktum at enkelte styremedlemmer bare i noen grad har hatt praktiske muligheter til å prioritere NFU-arbeidet grunnet reiser etc. For å avhjelpe dette problemet så styret seg i januar 1988 nødt til å supplere seg selv med et nytt medlem, Ragnhild Ihle, som har fungert som sekretær ut perioden.

Pr. 31. desember 1987 hadde NFU totalt 233 betalende medlemmer mot 129 på samme tid året før. Det representerer en økning på 80 prosent. Den vervekampanjen som fortsatte utover høsten 1987 ga et godt resultat. Det skyldtes i vesentlig grad at NFU kunne gjøre bruk av det adresseregisteret som har vært grunnlaget for registrering av prosjekter innen utviklingsforskning til Norwegian Development Research Catalogue (NORDREC). Dette registeret utgjør praktisk talt hele NFUs potensielle medlemsmasse.

NFU er i perioden blitt fullt medlem i European Association of Development Research and Training Institutes (EADI). Med økonomisk støtte fra Kultur- og vitenskapsdepartementet (KVD) kunne NFU nominere Gerd Holmboe-Ottesen til å representere Norge i EADIs eksekutivkomité for kommende tre-års periode. Hun ble innvalgt på EADIs konferanse i Amsterdam i september 1987.

I perioden er det produsert en rapport fra NFUs årskonferanse 1987 ('Proceedings') og distribuert ett nummer (7, 1988) av NFUs meldingsblad ('Newsletter'). Dessuten er det gått ut to nye numre av NFUs forskningspolitiske serie:

- a) Terje Tvedt, Norsk forskning om utviklingsland: hvor står den? (nr. 2, september 1987), 26 s.;
- b) Arne Tostensen, Utviklingsforskningens organisering og finansiering, (nr. 3, juli 1987), 77 s.

3. Forskningspolitikk

Også i den aktuelle styreperioden har forskningspolitiske spørsmål stått øverst på NFUs prioriteringsorden. Med utgangspunkt i den forskningspolitiske uttalelsen

som ble vedtatt på årsmøtet 1987, har styret lagt vekt på kontakt med sentrale politiske myndigheter for å fremme NFUs politikk.

Et inter-departementalt utvalg om utviklingsforskning ble i sin tid opprettet under ledelse av forskningsavdelingen i Kultur- og vitenskapsdepartementet og forøvrig bestående av representanter for Departementet for utviklingshjelp (DUH) og Utenriksdepartementet (UD). Dette utvalget har drøftet spørsmål i tilknytning til en egen stortingsmelding om utviklingsforskning. To av styrets medlemmer har levert bidrag til utvalgets arbeid i form av bestilte utredninger (se de to numrene av forskningspolitisk serie).

Forøvrig har styret gjort en rekke forskningspolitiske henvendelser pr. brev til KVD og DUH, til sistnevnte også i samband med forskningssakenes plassering i den nye strukturen i bistandsdepartementet etter omorganiseringen.

I Oslo arrangerte NFU i samarbeid med Norsk Utenrikspolitisk Institutt den 5. november 1987 et større åpent møte om forskningspolitiske saker.

St.meld. nr. 42 (1987-88) "Om u-landsorientert utviklingsforskning" passerte statsråd den 15. april 1988 og foreligger nå trykt. Det er av KVD besluttet ikke å sende den ut på høring. Det betyr at NFU må gjøre sine synspunkter gjeldende direkte overfor Stortingets Kirke- og undervisningskomité, evt. også overfor Utenrikskomitéen.

4. Vilkår for konsulentoppdrag

Styret tok i 1987 initiativ til å sette igang en utredning om kontrakter og vilkår som utviklingsforskere står overfor ved utførelse av konsulenttjenester for norske oppdragsgivere (offentlige myndigheter og private institusjoner). Den person styret engasjerte til å kartlegge det mangfold av kontrakter og arbeidsvilkår som idag tilbys, samt å fremme forslag til retningslinjer som på en bedre måte kan ivareta utviklingsforskernes faglige og økonomiske interesser, maktet imidlertid ikke å levere sin rapport til avtalt tid. Etter gjentatte purringer besluttet styret å skrinlegge sakene inntil videre.

5. Faglige aktiviteter

NFUs tredje årskonferanse ble avholdt i Bergen i dagene 24.-26. april 1987. Den

tok opp ett hovedtema - sosialisme i Den tredje verden - med en rekke utenlandske innledere. Konferansen samlet ca. 75 deltakere. En faglig rapport ('Proceedings') med samtlige bidrag er utarbeidet og redigert av Ragnhild Lund. Den forelå ferdig trykt i april 1988 og er distribuert gratis til alle NFUs medlemmer. Departementet for utviklingshjelp bevilget 89.000 kroner til delvis dekning av konferanseutgiftene.

På nytt må styret dessverre konstatere at de tematiske arbeidsgruppene stort sett har ligget i dvale i perioden. Initiativet til og organiseringen av slike temagrupper vil fortsatt være avhengig av interesserte enkeltmedlemmers egen innsats.

6. Annet

I perioden har styret tatt kontakt med Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) for å få istand et samarbeid om utgivelsen av Forum for Utviklingsstudier. NUPI arbeider med planer om å legge om tidsskriftet med sikte på utgivelse to ganger pr. år. Redaksjonen vil bli bredere sammensatt og trekke inn andre norske miljøer. Tidsskriftet vil få tre bolker: én for substansielle artikler; én for faglige kommentarer, forskningspolitiske innlegg og meldinger; og en bokspalte med anmeldelser og kortere boknotiser. Denne utviklingen er i tråd med NFUs ønske om å inngå en avtale med NUPI om felles utgivelse, der NUPI fortsatt står som utgiver og er økonomisk og teknisk ansvarlig. Styret i NFU tar sikte på å foreslå overfor årsmøte å heve kontingenten f.o.m. 1989 til kr. 300,- og 150,- for henholdsvis vanlige medlemmer og studenter for å inkludere årsabonnement på Forum for Utviklingsstudier.

FORSKNINGSPOLITISK UTTALELSE

Norsk Forening for Uviklingsforskning (NFU) samlet til årsmøte i Tromsø den 6. mai 1988 vil uttale følgende om St.meld. nr. 42 (1987-88) Om u-landsorientert utviklingsforskning:

1. Den brede definisjonen av utviklingsforskning som meldingen legger til grunn er velbegrunnet og inkorporerer alle fagdisipliner som er relevante for å belyse samfunnsmessige endringer i u-land.
2. Stortingsmeldingens beskrivelse av den aktuelle situasjonen er altoverveiende dekkende for de faktiske forhold. Spesielt viktig er framhevingen av de særegne trekk ved utviklingsforskning som gjør at dette forskningsfeltet trenger en særbehandling.
3. Det er all grunn til å være tilfreds med den begrunnelse som utviklingsforskningen gies og den viktighet den tillegges i forhold til en rekke aktivitetsområder i samfunnet.
4. Meldingens påpekning av den eksisterende ubalansen mellom langsiktig satsing på grunnforskning og kortsiktig anvendt forskning lover godt med tanke på å rette på dette misforholdet. I denne sammenheng er kritikken av forskningsrådenes samlede engasjement i utviklingsforskningen særdeles relevant.
5. At regjeringen i praksis har valgt å utelukke DUHs ansvarsområde innen forskningsbistand i meldingen, er beklagelig. Det er uheldig at forbindelseslinjene mellom norsk utviklingsforskning og forskningsbistand ikke blir tatt opp i sin fulle bredde.
6. Det er fortjenstfullt at ansvaret for oppbygging og vedlikehold av grunnkompetanse, undervisning og forskning på dette området legges til Kultur- og Vitenskapsdepartementet (KVD). Men problemet med "gråsoner" mellom KVDs ansvarsområde og DUHs ansvar for forskningsbistand fjernes ikke organisatorisk i meldingen. Støtteverdige tiltak som kan føre til forskningssamarbeid mellom forskere i Norge og u-land faller utenfor noe organs ansvarsområde.
7. Selv om den foreslåtte nasjonale komiteen for utviklingsforskning under NAVF ikke tilfredstiller NFUs krav om en helhetlig organisatorisk løsning på de uklare ansvarsforhold dette forskningsfeltet har lidd under i mange år, er denne nyskapningen et skritt i riktig retning. Årsmøtet finner det rimelig at NFU blir representert dersom en slik komite opprettes.

x og NORAS

8. Beløpet på 4 mill. kroner pr. år i fem år fremover som skal forvaltes av NAVF-komiteen, kan ikke på noen sies å stå i et rimelig forhold til meldingens utsagn om feltets viktighet. Dette beskjedne beløpet reflekterer ikke den prioriteringen meldingen ellers gir bud om. Dersom de nåværende forskningsprogrammene DUH finansierer under NAVF* blir nedlagt kan resultatet bli en reell reduksjon i bevilgninger til utviklingsforskning.
9. NFU stiller seg uforstående til meldingens manglende vilje til å prioritere Latin Amerika studier i Norge. Opprettelsen av et senter for Latin-Amerika studier ville bety en kraftig stimulans for den type studier.
10. Meldingen understreker mangelen på kompetanse innen Nord-Sør forskning i Norge men følger ikke opp med forpliktende forslag til hvordan dette feltet kan styrkes. NFU har tidligere pekt på nødvendigheten av et eget rekrutteringsprogram i Nord-Sør forskning og vil understreke behovet for at UDs Nord-Sør bevilgning fortsatt øremerkes for støtte til forskning på dette feltet.

FORSKNINGSPOLITISK UTTALELSE

Norsk Forening for Utviklingsforskning (NFU) samlet til årsmøte i Tromsø den 6. mai 1988 vil uttale følgende om St. meld. nr. 42 (1987-88) **Om u-landsorientert utviklingsforskning:**

1. Den brede definisjonen av utviklingsforskning som meldingen legger til grunn er velbegrunnet og inkorporerer alle fagdisipliner som er relevante for å belyse samfunnsmessige endringer i u-land.
2. Stortingsmeldingens beskrivelse av den aktuelle situasjonen er altoverveiende dekkende for de faktiske forhold. Spesielt viktig er framhevingen av de særegne trekk ved utviklingsforskning som gjør at dette forskningsfeltet trenger særbehandling.
3. Det er all grunn til å være tilfreds med den begrunnelse utviklingsforskningen gis og den viktighet den tillegges i forhold til en rekke aktivitetsområder i samfunnet.
4. Meldingens påpekning av den eksisterende ubalansen mellom langsiktig satsing på grunnforskning og kortsiktig anvendt forskning lover godt med tanke på å rette på dette misforholdet. I den sammenheng er kritikken av forskningsrådenes samlede engasjement i utviklingsforskningen særdeles relevant.
5. At Regjeringen har valgt i praksis å utelukke forskningsbistand fra meldingen, er beklagelig. Det er uheldig at forbindelseslinjene mellom norsk utviklingsforskning og forskningsbistand ikke blir tatt opp i sin fulle bredde.
6. Om den framtidige organiseringen av utviklingsforskning har meldingen ikke maktet å finne fram til ordninger som kan bidra til forhindre kompetansestrid mellom ulike statlige organer. Det er fortjenstfullt at ansvaret for oppbygging og vedlikehold av grunnkompetanse, undervisning og forskning på dette området legges til Kultur- og vitenskapsdepartementet (KVD). Men når såkalte 'gråsoner' mellom KVDs ansvarsområde og DUHs ansvar for forskningsbistand ikke fjernes organisatorisk, hjelper ikke fromme ønsker om hvor viktig det er "at de bevilgende organer samarbeider om slike gråsonesaker, slik at støtteverdige tiltak ikke faller utenfor noe organs antatte ansvarsområde."
7. Selv om den foreslåtte nasjonale komiteen for utviklingsforskning under NAVF ikke tilfredsstillter NFUs krav til organisatorisk løsning på de uklare ansvarsforhold dette forskningsfeltet har lidd under i mange år, er denne nyskapingen et skritt i riktig retning.
8. Beløpet på 4 mill. kroner pr. år i fem år framover som skal forvaltes av NAVF-komiteen, kan ikke på noen måte sies å stå i et rimelig forhold til meldingens utsagn om feltets viktighet. Dette beskjedne beløpet reflekterer ikke den prioritering meldingen ellers gir bud om.
9. NFU stiller seg uforstående til meldingens manglende vilje til å prioritere Latin-Amerika studier i Norge. Å stille seg avventende til den type studier har utviklet større bredde og dybde, er å sette vogna foran hesten. Opprettelsen av et senter for Latin-Amerika studier ville bety en kraftig stimulans for den type studier.

VEDTEKTER

NORSK FORENING FOR UTVIKLINGSFORSKNING

Vedtatt på stiftelsesmøtet 5. mars 1983.

Endret på ordinært årsmøte 23. mai 1986.

1. Formål

Foreningens formål er:

- å fremme flerfaglig forskning og studier av relevans for samfunnsutviklingen i den tredje verden;
- å bygge ut og styrke kontakten mellom utviklingsforskere i Norge og internasjonalt;
- å støtte formidling av forskningsresultater;
- å fremme bruken av forskning og forskningsresultater.

2. Medlemskap

Alle som selv driver eller har drevet utviklingsstudier, og som er enig i foreningens formål, kan bli medlem.

3. Kontingent

Kontingenten fastsettes av det ordinære årsmøtet for ett år av gangen, etter forslag fra styret.

4. Årsmøtet

Årsmøtet er foreningens øverste myndighet. Alle medlemmer har adgang til og stemmerett på årsmøtet.

Ordinært årsmøte holdes hvert år innen utgangen av februar.

Innkalling skjer minst 4 uker før årsmøtet. Forslag må være innkommet til styret minst 2 uker før årsmøtet.

Årsmøtet behandler årsmelding, regnskap, forslag til arbeidsplan, evt. andre forslag, og fastsetter kontingent. Det foretas valg av styre med varamedlemmer og en revisor med vararevisor.

Alle valg og vedtak foretas med alminnelig flertall, unntatt vedtektsendringer.

BUDSJETT NFU 1988

Inntekter

Kontingent	45.000,-	
Deltaker-avgift ÅK	20.000,-	
Støtte til EADI-delt.	15.000,-	
Støtte til bibliografi	20.000,-	
Støtte til ÅK NORAD	100.000,-	
-"- UD	30.000,-	
-"- NAVF	25.000,-	
-"- NORAS	10.000,-	
-"- FORUT	8.000,-	
-"- Un.i Tromsø	5.000,-	
Renter	<u>1.000,-</u>	<u>279.000,-</u>

Utgifter:

ÅK	210.000,-	
EADI-delt.	15.000,-	
Bibliografi	20.000,-	
Styremøter	20.000,-	
Diverse	<u>10.000,-</u>	<u>275.000,-</u>

NORAUDIT BERGEN
STATSAUTORISERTE REVISORER

Truls J. Bjerkelund, Tore Fyllingen
Per G. Horne, Tom W. Horne
Karl Erik Svanevik, Magne Vaksdal
Medlemmer av
Norges Statsautoriserte Revisorers Forening

ERKLÆRING

Vi har gjennomgått dokumentasjonen vedrørende regnskapet for

NFU'S ÅRSKONFERANSE 1987

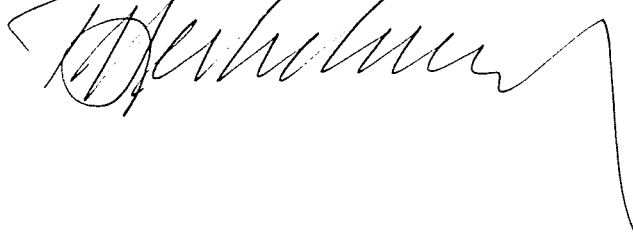
som viser følgende:

Inntekter	kr 108 600,-
Kostnader	<u>kr 140 056,20</u>
Underskudd	<u>kr 31 456,20</u>

Vi har ingen bemerkninger til regnskapet.

Bergen, 2. mai 1988

NORAUDIT BERGEN
statsautoriserte revisorer

REGNSKAP FOR NORSK FORENING FOR UTVIKLINGSFORSKNING 1987

Driftsinntekter:

Kontingenter (232 medlemmer)	kr. 30.550,-	
Offentlig tilskudd til Årskonferansen	kr. 89.000,-	
Støtte til EADI-deltagelse	kr. 10.000,-	
Deltakeravg. Årskonferansen	kr. 19.600,-	
Renteinntekter	<u>kr. 1.255,50</u>	<u>kr. 150.405,50</u>

Driftsutgifter:

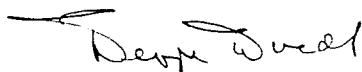
Årskonferanse	kr. 140.056,20	
Styremøter	kr. 22.322,-	
EADI-deltagelse	kr. 15.246,24	
Diverse (Proceedings 1986, sær- trykk og kontorutgifter)	<u>kr. 8.787,50</u>	<u>kr. 186.411,94</u>

Driftsunderskudd 1987 kr. 36.006,44

Beholdning pr. 31.12.1987 kr. 17.542,42

Bergen, 3.5.1988

Pavla Jezkova
revisor

Terje Tvedt
kasserer

NORSK FORENING FOR UTVIKLINGSFORSKNING
NORWEGIAN ASSOCIATION FOR DEVELOPMENT RESEARCH

MEDLEMSKONTINGENTEN 1989

Under forutsetning av at Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) inngår et samarbeid med NFU om utgivelse av Forum for Utviklingsstudier, foreslås at kontingenten for 1989 heves til kr. 300 pr. år for vanlige medlemmer og kr. 150 pr. år for studenter. Kontingenten vil da inkludere et årsabonnement på Forum for Utviklingsstudier slik at alle medlemmer vil få to numre av tidsskriftet direkte tilsendt.

Nåværende kontingent^{prøvsen} bibeholdes, men årsmøtet gir styret i fullmakt å heve kon